

**QORTI TAL-MAGISTRATI (GHAWDEX)
BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI**

**Magistrat Dr. Joseph Mifsud B.A. (Legal & Int. Rel.),
B.A. (Hons), M.A. (European), LL.D.**

**Il-Pulizija
(Spettur Bernard Charles Spiteri)**

vs.

Mohammed Samer

Numru 30/2018

Illum 7 ta' Meju 2019

Il-Qorti;

Rat l-imputazzjonijiet migjuba kontra l-imputat **Mohammed Samer**, ta' tmienja u erbghin (48) sena, iben Salah u Fatima nee' Samer, imwielel Damasku, Syria, nhar it-8 ta' Awwissu 1969, residenti fil-fond 126, Triq Papa Frangisku, Birkirkara, Malta u detentur tal-karta tal-identita' tal-Pulizija bin-numru 13MH-040, akkuzat talli nhar it-28 ta' Ottubru 2018 ghall-habta ta' 7.00p.m. minn gewwa l-appartament numru 100 tal-lukanda Grand Hotel, li tinsab fi Triq Sant Antnin, Ghajnsielem, Ghawdex u/jew fil-vicinanze;

1. Ikkommetta serq ta' tliet (3) arloggi li l-valur taghhom jaqbez aktar minn mitejn u tnejn u tletin ewro u erbgha u disghin centezmu (232.94) izda hu anqas minn elfejn tliet mija u disgha u ghoxrin ewro u sebgha u tletin centezmu (2,329.37), ghad-dannu ta' Nemanja Brusin, liema serq hu aggravat bil-mezz, il-hin, bil-valur u bil-lok u dan bi ksur tal-Artikoli 261,264, 267, 269 u 270 tal-Kapitolu 9;

2. U aktar talli fl-istess data, hin, lok u cirkostanzi laqa' ghandu jew xtara hwejjeg misruqa, mehuda b'qerq jew akkwistati b'reat, u xjentement, b'kull mod, indahal biex ibieghhom jew imexxihom u dan bi ksur tal-Artikolu 334 tal-Kapitolu 9;

U aktar talli nhar is-27 ta' Ottubru 2018 gewwa l-Imgarr, Ghawdex u matul il-gimghat ta' qabel gewwa dawn il-Gzejjer Maltin:-

3. Kellu fil-pussess tieghu d-droga kokaina specifikata fl-ewwel skeda tal-Ordinanza dwar il-medicini perikoluzi Kapitolu 101 tal-Ligijiet ta' Malta meta ma kienx fil-pussess ta' awtorizzazzjoni ghall-importazzjoni jew ghall-esportazzjoni mahrug mit-Tabib Principali tal-Gvern skont id-dispozizzjonijiet tar-4 u s-6 Taqsima tal-Ordinanza u meta ma kienx bil-licenzja jew xorta ohra awtorizzat li jimmanifattura, jew li jforni d-droga msemmija u meta ma kienx b'xi mod iehor bil-licenzja mill-President ta' Malta li jkollu d-droga msemmija fil-pussess tieghu u naqas li jipprova li d-droga msemmija giet fornuta lilu ghall-uzu tieghu skont ir-ricetta kif provdut fir-regolamenti msemmija u dan bi ksur tar-regoli tal-1939 dwar il-kontroll intern tad-drogi perikoluzi

(G.N. 292/1939) kif sussegwentament emendati u bi ksur tal-Ordinanza dwar il-Medicini Perikolużi, Kapitolu 101 tal-Ligijiet ta' Malta;

4. U aktar talli fl-istess data, hin, lok u cirkustanzi rrenda ruhu recidiv ai termini tal-Artikoli 49, 50 u 289 tal-Kapitolu 9;

Rat id-dokumenti esebiti u l-atti processwali kollha;

Rat l-ordni tal-Avukat Generali *ai termini* tas-subartikolu (2) tal-Artikolu 22 tal-Ordinanza dwar il-Medicini Perikolużi (Kapitolu 101 tal-Ligijiet ta' Malta) (Dok. "BS 2");

Rat l-ordni tal-Avukat Generali *ai termini* tal-Artikolu 370(4) tal-Kodici Kriminali (Dok. "BS 3");

Semghet il-provi;

Semghet, waqt is-seduta tat-12 ta' Marzu 2019, lill-Prosekuzzjoni tiddikjara li m'ghandhiex aktar provi xi tressaq f'dan il-kaz u b'hekk taghlaq il-provi taghha;

Saru sottomissjonijiet mill-partijiet.

Il-fatti specie tal-kaz

Nhar it-tmienja u ghoxrin (28) ta' Ottubru elfejn u tmintax (2018) għall-habta tas-sebgha ta' filghaxija (~ 7.00 p.m.) l-pulizija kienu infurmati li

kien hemm xi argument fil-Grand Hotel fl-inhawi ta' Ghajnsielem. Meta marru fuq il-post, fil-parapett tal-lukanda fl-ewwel sular kien hemm ġuvni madwar tletin sena b'irkoptu jistrieħ fuq bniedem ieħor li kien mixhud mal-art. Hekk kif kellmuh il-pulizija qalilhom *"I got this thief from my room. He was inside ... he stole all my watches."* Mad-daqqa t'ghajn il-pulizija nnutaw li kien hemm in-netting tal-bieb imqatta' u kien hemm xi ftit taqlib fuq ġewwa u hwejjeġ mal-art. Minn hemmhekk ġabu l-ambulanza peress li l-persuna (l-imputat) kellu xi ftit dmija ġo ħalqu. Irrizulta li l-persuna li nsterqulu t-tliet arloggi huwa Nemanja Brusin u l-persuna mizmum wara s-serqa huwa l-imputat Mohammed Samer.

Fl-istqarrija l-imputat kien ammetta li daħal fil-kamra ta' Brusin imma kien qal li kien daħal biex jara jsibx xi droga kokaina ġhax hu kien allega li l-ġurnata ta' qabel li seħħ il-każ, jġififieri s-Sibt, kien xtara xi droga kokaina mingħand dan Nemanja Brusin. Hu kien qal li l-ġhada l-Ħadd kien reġa' mar talbu biex ibieġhlu l-kokaina u l-ieħor kien qallu li m'ġhandux u allura kien mar u qabad u daħal ġol-kamra tieġhu. Hu kien ikkonferma li seraq tlett (3) arloggi. L-arloggi li kienu nsterqu u anke l-flus kienu ġew mġhoddija lura mill-ewwel lid-derubat.

Il-pulizija investigat dak li kien qalilhom l-imputat li kien mar fil-kamra ta' Brusin biex isib il-kokaina izda mill-istharrig li sar dan ma kienx minnu.

KUNSIDERAZZJONIJIET GENERALI

Preliminari¹

Din hija Qorti ta' Gudikatura Kriminali. Quddiemha persuna jew persuni jigu mixlija li wettqu reati kriminali. Il-Qorti hija adita bl-imputazzjonijiet li jingiebu quddiemha u li jkunu maghmula mill-prosekuzzjoni. Hemm limitu kemm il-Qorti tista' tkun flessibbli fir-rigward tal-interpretazzjoni tal-imputazzjonijiet li jingiebu quddiemha.

Għalkemm verament li l-komparixxi li fuqha hemm l-imputazzjonijiet hija ritenuta bħala *un avviso a comparire*, l-imputazzjonijiet huma dejjem ta' indoli penali. Ir-regoli tal-procedura ma jistgħux jigu interpretati b'mod wiesa' tali li l-parametri tal-azzjoni penali jigu spustati jew mibdula. Altrimenti d-difiza ma tkunx tista' tiddefendi ruħha kif jixraq.

Quddiem din il-Qorti jekk persuna tinstab hatja tehel piena. Jekk ma tinstabx hatja tigi mehlusa mill-imputazzjonijiet dedotti. Il-valutazzjoni dwar jekk persuna tkunx hatja jew le tiddependi dejjem fuq il-provi li jingiebu quddiemha (u quddiem ebda post jew *medium* ieħor) u l-istess valutazzjoni hija marbuta mal-imputazzjonijiet kriminali li jkunu gew miktuba u prezentati quddiemha mill-Pulizija Ezekuttiva jew skont kif ikunu gew mizjuda jew mibdula fl-istadju opportun – u dejjem mhux aktar tard minn meta l-Prosekuzzjoni tkun iddikjarat il-provi tagħha magħluqa. Altrimenti jekk ma jkunx hekk l-akkuzatur ikun jista' jbidde

¹ Il-Qorti qeghda tibbaza dan fuq l-ispjega li ta l-kollega l-Magistrat Aaron Bugeja fil-kawza il-**Pulizija vs Joseph Calleja et.** deciza fil-5 ta' Frar 2016

il-parametri tal-azzjoni penali skont meta jidhirlu u skont l-andament ta' dak li jkun qed iseħħ jew li jkun irrizulta matul il-kors tal-process penali.

Għalkemm hemm element ta' flessibilita' provdut minn certu giurisprudenza fir-rigward tal-procedimenti quddiem dawn il-Qorti ta' gurdizzjoni limitata, din il-flessibilita' trid tkun tali li ma tkunx ta' pregudizzju għall-proceduri penali u għad-drittijiet tad-difiza.

Is-setgħat ta' din il-Qorti u r-rimedji li din il-Qorti tista' tagħti f'kull kaz huma limitati u ristretti għal dawk li huma previsti mil-Ligi u fil-Ligi. Din il-Qorti m'għandiex is-setgħa, ossia *carte blanche* li tiddeciedi kif trid u tipprova kull rimedju li jidhirlha f'moħħha jew li trid jew li tkun tixtieq tagħti. Il-provvedimenti tagħha huma limitati għal dawk provduti fil-Kodici Kriminali.

Din il-Qorti ma tistax tiehu post jew tissostitwixxi l-Qorti Civili kompetenti jew tagħti rimedji ta' natura civili li mhumiex previsti mill-Kodici Kriminali bħala li jistgħu jigu emanati minn Qorti ta' Gudikatura Kriminali.

F'kull kaz pero', stante li din hija Qorti ta' Gudikatura Kriminali hija marbuta bit-termini tal-imputazzjoni skont kif spjegat aktar 'il fuq. Aktar minn hekk, quddiemha, huwa dmir tal-Prosekuzzjoni li tipprova l-kaz tagħha skont kif proferit fl-imputazzjoni kontestata sal-grad ta' konvinciment morali u sufficjenza probatorja lil hinn minn kull dubju dettat mir-raguni. Mill-banda l-oħra, jekk id-difiza tagħzel li tressaq xi provi jew sottomissjonijiet kif sar f'dan il-kaz, huwa bizzejjed għad-difiza

li tikkonvinci lil Qorti bit-tezi tagħha fuq bazi ta' konvinciment morali li jistrieħ fuq bilanc ta' probabbilta' u f'kaz li dan iseħħ, u l-Qorti ma tħossix moralment konvinta li l-Prosekuzzjoni laħqet il-grad ta' prova rikjesta minnha, allura l-Qorti trid tillibera lill-imputat.

Dawn huma principji kardinali li jsawru l-procediment penali Malti. Joghgbuna jew ma joghgbuniex, dawn huma whud mir-regoli bazilari li jistrieħ fuqhom il-procediment penali Malti.

Biss din il-Qorti ma tistax tieqaf hawnhekk. Hija marbuta li tiggudika dan il-kaz skont l-akkuza li giet magħmula mill-Prosekuzzjoni kontra l-imputat u ma tistax tbiddel hi bis-setgħa tagħha stess il-parametri tal-kawza intrapriża mill-Prosekuzzjoni u tiddeciedi kif jiftlilha jew tmur lil hinn mill-imputazzjoni prezentata lilha mill-Prosekuzzjoni.

L-ghodda biex tiddeciedi

Il-Gudikant li jkun se jiddeciedi kif se jagħzel is-sikkrana mill-qamh? It-twegiba nsibuha f' decizjonijiet li taw il-Qrati tagħna:

Il-Gudikant għandu jeżamina bir-reqqa l-provi rilevanti li jkollu quddiemu u mbagħad jiddeciedi l-kawza abbazi tal-ligi applikabbli, tal-gurisprudenza, u tal-provi li fl-opinjoni tiegħu huma konsistenti, konvincenti u korroboranti.²

² Appell Civili Numru. 140/1991/2 - **Norbert Agius v. Anthony Vella et.**, deciz fil-25 ta' April, 2008 mill-Prim Imhalled Vincent De Gaetano u l-Imhallfin Joseph D. Camilleri u Joseph A. Filletti.

F' decizjoni tal-Qorti tal-Appell Kriminali mogħtija fit-23 ta' Jannar, 2007 fil-kaz **Il-Pulizija vs Charles Bianco**³ l-Imhalledf Giannino Caruana Demajo kkummenta dwar meta jkun hemm diskrepanzi fix-xhieda:

Din il-Qorti kellha okkazjoni tisma' x-xhieda u - ħlief forsi għal ftit ecitament li jhossu xi xhieda meta jsibu ruħhom fl-ambjent ta' awla tal-Qorti, ukoll jekk ikunu familjari ma' dak l-ambjent izda jkunu qegħdin jixhdu *in rebus suis*, u aktar meta jkunu qegħdin jirrakkontaw episodju li għalihom kien trawmatiku - ma rat xejn "nevrasteniku" jew isteriku fix-xhieda ta' John Bonello. Id-diskrepanzi zgħar bejn ix-xhieda ta' John Bonello u dik tal-Avukat Irene Bonello, li baqgħu għalkemm, kif jgħid l-appellant fir-rikors tiegħu, "zgur kellhom ħafna opportunitajiet li jtkellmu bejniethom dwar il-kaz u jfakkru lil xulxin x'gara dakinhar tal-allegat incident", aktar milli sinjal illi x-xhieda ma tistax toqgħod fuqha huma sinjal illi x-xhieda ma kinitx orkestrata, u illi t-tnejn xehdu dak li ftakru u kienu onesti bizzejjed biex ma "jikkorregux" il-verzjonijiet biex igibuhom jaqblu ma' xulxin, għalkemm kellhom okkazjoni jagħmlu hekk u għalkemm setgħu jobsru illi d-diskrepanzi x'aktarx kien sejjer jaqbad magħhom l-appellant biex johloq argument. Differenzi ta' dettal fil-mod kif xhud jara episodju trawmatiku huma haga normali u, sakemm fis-sostanza x-xhieda tkun taqbel, ma jfissrux illi dik ix-xhieda għandha tigi skartata.

³ Appell Kriminali Numru. 115/2006

Artikolu 637 tal-Kapitolu 9 jipprovdi gwida cara lill-Gudikant kif ghandu japprezza xhieda ta' xhud:

id-decizjoni tithalla fid-diskrezzjoni ta' min ghandu jiggiudika l-fatti, billi jittiehed qies tal-imgieba, kondotta u karattru tax-xhud, tal-fatt jekk ix-xiehda ghandhiex mis-sewwa jew hix konsistenti, u ta' fattizzi ohra tax-xiehda tieghu, u jekk ix-xiehda hix imsaħħa minn xiehda ohra, u tac-cirkostanzi kollha tal- kaz.

Livell ta' prova

Huwa principju baziku prattikat mill-Qrati taghna fil-procediment kriminali, li sabiex l-akkuzat jigi misjub hati l-akkuzi migjuba fil-konfront tieghu dawn ghandhom jigu pruvati oltre kull dubju dettat mir-raguni.

F'dan ir-rigward issir referenza ghas-sentenza moghtija mill-**Qorti tal-Appell Kriminali fil-5 ta' Dicembru 1997** fil-kawza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Peter Ebejer**, fejn il-Qorti fakkret li l-grad ta' prova li trid tilhaq il-Prosekuzzjoni hu dak il-grad li ma jhalli ebda dubju dettat mir-raguni u mhux xi grad ta' prova li ma jhalli ebda ombra ta' dubju. Id-dubji ombra ma jistghux jitqiesu bhala dubji dettati mir-raguni. Fi kliem iehor, dak li l-gudikant irid jasal ghalih hu, li wara li jqis ic-cirkustanzi u l-provi kollha, u b'applikazzjoni tal-buon sens tieghu, ikun moralment konvint minn dak il-fatt li trid tipprova l-Prosekuzzjoni. Fil-fatt dik il-Qorti ccitat l-ispjegazzjoni moghtija minn **Lord Denning** fil-kaz *Miller v*

Minister of Pension - 1974 - ALL Er 372 tal-espressjoni 'proof beyond a reasonable doubt.'

"Proof beyond a reasonable doubt does not mean proof beyond the shadow of a doubt. The law would fail to protect the community if it admitted fanciful possibilities to deflect the course of justice. If the evidence is so strong against a man as to leave only a remote possibility in his favour, which can be dismissed with the sentence 'of course it is possible but not in the least probable', the case is proved beyond reasonable doubt, but nothing shall of that will suffice."

Fil-kawza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Graham Charles Ducker** (Qorti tal-Appell Kriminali - deciza fid-19 ta' Mejju, 1997) gie ritenut illi:

"it is true that conflicting evidence per se does not necessarily mean that whoever has to judge may not come to a conclusion of guilt. Whoever has to judge may, after consideration of all circumstances of the case, dismiss one version and accept as true the opposing one."

Din il-Qorti taghmel ukoll referenza ghas-sentenza moghtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali fid-9 ta' Settembru 2002 fil-kawza fl-ismijiet **Il-Pulizija v Martin Mark Ciappara** fejn spjegat x'jigri meta Gudikant ikun rinfaccjat b'verzjonijiet konfliggenti u cioe' jistghu jigru zewg affarijiet u cioe' jew il-gudikant ikun tal-fehma li l-kaz tal-Prosekuzzjoni ma jkunx gie sodisfacentement ippruvat, u allura l-Qorti ghandha tillibera, jew jekk ikun moralment konvint li l-verzjoni korretta hija wahda u mhux l-ohra, jimxi fuq dik il-verzjoni li jaccetta u jekk dik il-verzjoni tkun

timporta l-htija tal-imputat jew akkuzat, allura jiddikjara tali htija u jghaddi għall-piena jew għal xi provvedimenti iehor.

Apprezzament tal-provi fl-assjem

Il-Qorti tissottolinea li huwa ben risaput li l-apprezzament tal-provi għandu jsir mhux biss b' mod spezzettat u individwali izda l-provi għandhom jigu analizzati flimkien fl-assjem tagħhom sabiex wiehed jara x' inferenzi jew interpretazzjoni ragjonevoli u legali jista' jagħti lil dawk il-provi hekk interpretati. Ma tistax tinstab htija jew nuqqas ta' htija semplicement fuq analizi individwali jew separata tal-provi. Dawn għandhom jigu kkunsidrati kemm individwalment kif ukoll komplessivament. Dan hu appuntu l-ezercizzju li sejra tagħmel din il-Qorti, u cioe' li tezamina bir-reqqa kollha l-provi prodotti f' dan il-kaz.

Illi għalhekk m'hemmx dubju li kollox jiddependi fuq il-kredibilita` tax-xhieda u dan billi bhala Gudikant, il-Qorti sejra tagħti qies l-imgieba, il-kondotta u l-karattru tax-xhieda, tal-fatt jekk ix-xhieda għandiex mis-sewwa jew hix kostanti, u ta' fatturi ohra tax-xhieda u jekk ix-xhieda hix imsahha minn xhieda ohra, u tac-cirkostanzi kollha tal-kaz, u dan ai termini tal-Artikolu 637 tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Huwa principju baziku pprattikat mill-Qrati tagħna fil-procediment kriminali, li biex l-akkuzat jigi ddikjarat hati, l-akkuzi dedotti, għandhom jigu ppruvati oltre kull dubju ragjonevoli, cioe' oltre kull dubju dettat mir-raguni.

Hawnhekk il-Qorti taghmel referenza ghal sentenza moghtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar s-sebgha (7) ta' Settembru, 1994 fl-ismijiet '**Il-Pulizija v Philip Zammit et'** u tghid pero' li mhux kull l-icken dubju huwa bizzzejjed sabiex l-imputat jigi ddikjarat liberat, hemm bzonn li '*dubbru jkun dak dettat mir-raguni.*'

Presumption of facts u provi cirkostanzjali

Il-Qorti qabel tghaddi biex tanalizza l-imputazzjonijiet thoss li ghandha taghmel espozizzjoni dwar il-*presumption of facts* u l-provi cirkostanzjali.

Fi kliem Sir Rupert Cross,

Presumptions of fact (praesumptiones hominis) are merely frequently recurring examples of circumstantial evidence, and instances which have already been mentioned are the presumption of continuance, the presumption of guilty knowledge arising from the possession of recently stolen goods and the presumption of unseaworthiness in the case of a vessel which founders shortly after leaving port. These are all inferences which may be drawn by the tribunal of fact.⁴

Bhala eżempju ta' prova indizzjarja li minnha wiehed jista' jigbed konkluzzjoni partikolari, l-istess awtur jaghti l-eżempju tad-drawwa (*habit*):

⁴ Cross, R., Cross on Evidence Butterworths (London), 1979, p. 124. Ikkwotat mill-Prim Imhalled Vicent Degaetano fl-Appell Kriminali Inferjuri Il-Pulizija vs Louis Gauci Borda deciz 24 ta' April, 2002: Appell Nru 228/2001

*The fact that someone was in the habit of acting in a given way is relevant to the question whether he acted in that way on the occasion into which the court is inquiring.*⁵

U fl-edizzjoni tal-2018 ta' **Archbold** jinghad hekk dwar presunzjonijiet ta' fatt:

These are inferences which the court may draw from the facts which are established, but it is not obliged to draw.

For example where a defendant charged with handling stolen goods is found to be in possession of those goods without any explanation, this circumstantial evidence may give rise to a provisional conclusion that the defendant is the handler of those goods.

In some cases a rebuttable presumption of law imposes a legal burden of proof which must be satisfied to the requisite standard of proof in order to rebut the presumption, whereas some presumptions merely impose an evidential burden. For example, the presumption that a machine was working properly may be rebutted by merely adducing evidence to the contrary: *Tingle, Jacobs and Co v. Kennedy* [1964] 1 W.L.R. 638. In contrast, in order to rebut the presumption, created by section 74(3) of the Police and Criminal Evidence Act 1984, that the defendant committed an offence of which he was convicted, the Court of Appeal has held that the defence must prove on the balance of probabilities that the defendant did not commit the offence:

⁵ ibid. p. 40.

Watson [2006] EWCA Crim. 2308. Similarly, in *Miell* [2008] 1 Cr.App.R. 23, the Court of Appeal treated s.74(3) as shifting the burden of proof onto the accused. In *C*[2011] 1 Cr.App.R. 17, however, the Court of Appeal, without reference to *Watson*, referred, at p.225, to s.74(3) as creating an “evidential presumption” and indicated that “if the defendant does adduce evidence to demonstrate that he is not guilty of the offence, it remains open to the Crown then to call evidence to rebut the denial”. In *Clift* [2012] EWCA Crim. 2750 the Court of Appeal indicated that s.74(3) shifts the burden of proof to the defendant and that the prosecution is not required to prove to the criminal standard the matters covered by s.74(3). Equally, in *R. v. O’Leary* [2013] EWCA Crim 1371 the Court of Appeal held at para.19 that, “The effect of section 74(3) is that the defendant bears the burden of proving that he did not commit the offence”. In *Zawadzka* [2016] EWCA Crim 1712, where evidence of a theft conviction committed in Poland by the defendant was admitted in a murder trial, the Court of Appeal accepted that the judge should have directed the jury that if the defendant proved on the balance of probabilities that she had not committed the offence then the jury should ‘dismiss it from their minds’.

Even where a presumption imposes a legal burden of proof, if the imposition of a legal burden of proof upon the defence would give rise to a violation of art. 6(2) of the ECHR it may be necessary to read down the relevant statutory provision under section 3(1) of the Human Rights Act 1998, in line with the

principles that were considered at §§ [10-11](#) and [10-12](#), *ante*, such that it merely imposes an evidential burden. Indeed, statute may expressly impose the evidential burden of rebutting a presumption upon the defendant. For example, in relation to the evidential presumptions about consent which section 75 of the Sexual Offences Act 2003 created, s.75(1) provides that:

“... the complainant is to be taken not to have consented to the relevant act unless sufficient evidence is adduced to raise an issue as to whether he consented, and the defendant is to be taken not to have reasonably believed that the complainant consented unless sufficient evidence is adduced to raise an issue as to whether he reasonably believed it.”

It appears that the effect of this provision is that the burden of disproving the relevant issue remains on the prosecution provided that evidence that is not merely “fanciful or speculative” has been adduced to raise the issue: *Ciccarelli*[2011] EWCA Crim. 266.⁶

Huwa minnu li fl-**Artikolu 638(2) tal-Kap. 9** ix-xhieda ta' xhud wiehed biss, jekk emnut minn min ghandu jiggudika fuq il-fatt hija bizzejjed biex taghmel prova shiha u kompluta minn kollox, daqs kemm kieku l-fatt gie ppruvat minn zewg xhieda jew aktar. Ghalhekk jispetta lill-Qorti tara liema hija l-aktar xhieda kredibbli u vero simili fic-cirkostanzi u dan

⁶ *Archbold: Criminal Pleading, Evidence and Practice* – 2018 Sweet & Maxwell (London), para. 10-15, p. 617-618.

a bazi tal-possibilita'. Huwa veru wkoll li l-Qorti ghandha tqis provi cirkostanzjali jew indizzjarji sabiex tara jekk hemmx irbit bejn l-imputat u l-allegati reati. Dan qed jinghad ghaliex ghalkemm huwa veru li fil-kamp penali l-provi indizzjarji hafna drabi huma aktar importanti mill-provi diretti, pero' hu veru wkoll li provi indizzjarji jridu jigu ezaminati b'aktar attenzjoni sabiex il-gudikant jaccerta ruhu li huma univoci.

Fil-fatt il-Qorti hawnhekk taghmel referenza ghal-sentenza moghtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali fil-hmistax (15) ta' Gunju, 1998 fil-kawza fl-ismijiet '**Il-Pulizija vs Jason Lee Borg**', fejn kien gie ritenut li provi jew indizzji cirkostanzjali ghandhom ikunu univoci, cioe' mhux ambigwi. Ghandhom ikunu indizzji evidenti li jorbtu lill-akkuzat mar-reati u hadd iktar, anzi l-akkuzat biss, li huma l-hati u l-provi li jigu mressqa, ikunu kompatibbli mal-presunzjoni tal-innocenza tieghu. Illi ghalhekk huwa importanti fl-isfond ta' dan il-kaz li jigi ppruvat li kien l-imputat biss li ghamel dak li gie akkuzat bih u ghalhekk il-Qorti sejra tikkunsidra kwalunkwe prova possibilment cirkostanzjali li tista' torbot lill-imputat b'mod univoku bir-reati addebitati lilu. Fil-fatt kif gie ritenut fis-sentenza moghtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali fis-sitta (6) ta' Mejju, 1961 fil-kawza fl-ismijiet '**Il-Pulizija vs Carmelo Busuttil**',

"Il-prova ndizzjarja ta' spiss hija l-ahjar prova talvolta hija tali li ipprova fatt bi precizjoni matematika."

Illi huwa veru li fil-kamp penali, il-provi indizzjarji hafna drabi huma aktar importanti mill-provi diretti. Hu veru wkoll li l-provi indizzjarji

jridu jigu ezaminati b'aktar attenzjoni sabiex wiehed jaccerta ruhu li huma univoci.

Archbold jghid:

"Where reliance has been placed by the prosecution on circumstantial evidence the proper approach is to determine whether a reasonable jury properly directed would be entitled to draw an adverse inference from the combination of factual circumstances by dismissing other possible explanations in relation to that evidence: Jabber [2006] EWCA Crim. 2694; G [2012] EWCA Crim. 1756. In London Borough of Haringey v. Tshilumbe, 174 J.P. 41, a senior environmental health practitioner for the local authority had affixed a hygiene emergency prohibition notice to T's premises. After the notice was affixed he returned to the premises and found a group of individuals sitting at a table eating food from plates and drinking from cans. It was alleged that T had failed to comply with the notice as he had continued to operate the premises as a food business. The magistrates held that T had no case to answer as the local authority had produced no evidence that the food and drink that were on the table had been provided to the occupants of the premises by T in the course of a food business. It was held that justices had been wrong to find that there was no case to answer; it could be inferred from the circumstances that the premises were being used for a food business and the defendant should have explained himself at trial. Strong circumstantial evidence may be sufficient for the court to find a case to answer: Danells [2006] EWCA Crim. 628.⁷

⁷ Ibid. Pg. 533 para 8-119

Illi din hija ezattament il-pozizzjoni hawn Malta, kif fil-fatt giet konfermata b'sentenza moghtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar id-disgha ta' Jannar, 1998 fil-kawza fl-ismijiet 'Il-Pulizija vs Emanuel Seisun'.

Din il-Qorti thoss u tghid li provi cirkostanzjali huma bhall-katina li tintrabat minn tarf ghal tarf, b'sensiela ta' ghoqiedi li jaqblu ma' xulxin u li flimkien iwasslu fl-istess direzzjoni⁸.

Prezunjoni tal-innocenza

Ir-rizultat huwa li fi proceduri penali l-onus ta' prova tistrieħ fuq il-Prosekuzzjoni matul il-kumpilazzjoni kollha, bhala regola generali, u hija l-eccezzjoni li d-difiza trid tipprowa xi haga, bhal per ezempju d-difiza tal-insanita'.

Huwa principju fundamentali fi proceduri penali li persuna akkuzata hija prezunta innocenti sakemm ippruvata hatja, u dan ai termini tal-Artikolu 40 Subinciz 5 tal-Kostituzzjoni ta' Malta, li jiddisponi s-segwenti:

"every person who is charged with a criminal offence shall be presumed to be innocent until he is proved or has pleaded guilty..."

⁸ Il-Qorti fliet fid-dettal l-argumenti migjuba fis-sentenza fl-ismijiet Il-Pulizija vs Abdellah Berrard et moghtija mill-Magistrat Consuelo Scerri Herrera fid-19 ta' Meju 2014

Dan il-principju gie wkoll sanat fis-sentenza moghtija minn Sir Augustus Bartolo fl-ismijiet '**Il-Pulizija v Michele Borg et'** (deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar it-13 ta' Mejju, 1936) fejn intqal:

"illi skont il-principju u s-sistema tal-ligi u procedura penali taghna mfassla fuq dak tal-Ingilterra u li huma strettament d'ordine pubblico; 'the accused is presumed innocent until proved guilty.' "

U issa ghalhekk wiehed jistaqsi xi tfisser verament prezunzjoni tal-innocenza? Din tfisser li l-akkuzat ma jrid jipprova xejn dwar l-innocenza tieghu - hija l-Prosekuzzjoni li trid tipprova l-htija tieghu. Ghalhekk peress li hija l-Prosekuzzjoni li allegat il-htija tal-imputat, l-onus generali tal-prova, u cioe' tal-prova tal-htija, tistrieħ fuq il-Prosekuzzjoni, li ghandha ghalhekk tipprova kull element tar-reati partikolari sabiex tasal ghal din l-istess konkluzzjoni.

Il-Prosekuzzjoni trid tipprova l-kaz taghha *beyond a reasonable doubt*, li tipprova kaz dettat bla dubju dettat mir-raguni, li tfisser li l-grad ta' buon sens jew ghaqal li jwassal gudikant sabiex jaqbel mat-tezi taghha u cioe' tal-Prosekuzzjoni.

L-obbligu li tipprova l-htija tal-akkuzat irid ikun assolut, oltre kull dubju dettat mir-raguni u f'kaz li jkun hemm xi dubju ragjonevoli, il-Prosekuzzjoni tigi kunsidrata li ma ppruvatx il-kaz taghha ta' htija u ghalhekk il-Qorti hija obligata li tillibera.

Xhieda

F' dan il-kaz xehdu 14-il xhud:

PS 552 Matthew Grech (a fol. 21 et seq.), PC 53 Stefan Spiteri (a fol. 27 et seq.), PC 395 Joseph Azzopardi (a fol. 29 et seq.), PC 951 David Xerri (a fol. 37), Spettur Bernard Charles Spiteri (a fol. 46 et seq.), PC 556 Jonathan Spiteri (a fol. 50 et seq.), PC 68 Jeffrey Zammit (a fol. 53 et seq.), Nemanja Brusin (a fol. 55 et seq.), Simon Thomas (a fol. 60 et seq.), PC 273 Frankie Tabone (a fol. 84 et seq.), Sasa Dokic (a fol. 86 et seq.), Zoran Prtanjzak (a fol. 88 et seq.), Frances Debono (a fol. 90) u l-imputat Mohammed Samer (a fol. 102 et seq.).

KUNSIDERAZZJONIJIET DWAR L-IMPUTAZZJONIJIET

Is-serq

Il-Qorti taghmel referenza ghad-decizjoni fl-ismijiet **Il-Pulizija vs. Anthony Borg Inguanez** moghtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali fis-26 ta' Awwissu 1998 fejn inghad:

“L-Ewwel Qorti korrettement irriteniet li d-definizzjoni ta' serq komunement abbraccjata fil-gurisprudenza taghna hi dik tal-Carrara u cioé: “La contrettazione [...] dolosa della cosa altrui, fatta “invite dominio”, con animo di farne lucro”. (ara Il-Pulizija vs. Carmelo Felice, 10/1/42, Il-Pulizija vs. Pawlu Scicluna et, 9/12/44, it-tnejn Appelli Kriminali).

Din id-definizzjoni hi suggetta għall-interpretazzjoni dottrinali u giurisprudenzjali. Kif jispjega l-Manzini b'referenza għad-definizzjoni ta' serq mogħtija fl-Artikolu 624 tal-Codice Rocco:

“Obiettivamente, possono essere “altrui” soltanto quelle cose che costituiscono attualmente oggetto di proprietà o di altro diritto reale. Soggettivamente, e nel senso della nozione del furto, è “altrui” la cosa che è in proprietà e in possesso di una persona diversa da quella che se ne impossessa, e parimenti la cosa che, pur essendo in proprietà di chi sottraendola se ne impossessa, si trova, di diritto o di fatto, nel potere d'altri che abbia facoltà di usarne o di disporne altrimenti. In questo senso una cosa può essere contemporaneamente propria ed altrui” (Manzini, V., Trattato di Diritto Penale Italiano (Nuvolone, P. e Pisapia G.D., ed.), UTET, 1984, Vol. IX, para. 3229)”.

Issa huwa pacifiku, kif anke gie accettat mill-Qorti tal-Magistrati fis-sentenzi tagħha, li l-lukru meħtieg għad-delitt ta' serq jista' jikkonsisti anki fi kwalunkwe tgawdija, pjacir jew sodisfazzjon li l-halliel jipprokura lilu nnifsu bil-haga misruqa (b'referenza għas-sentenza tal-Qorti Kriminali fl-ismijiet **Il-Pulizija v. James Chetcuti**, 3 ta' April 1943 - Kollez. XXXI.iv.500).

Fis-sentenza tal-Qorti Kriminali fl-ismijiet **Il-Pulizija v. Pawlu Scicluna et** (9 ta' Dicembru 1944 - Kollez. XXXII.iv.814) intqal hekk fir-rigward ta' l-*animus furandi* rikjest fir-reat tas-serq:

'Bil-kelma lucro wiehed ma ghandux jifhem biss lokupletazzjoni venali, jew borswali, imma kwalunkwe vantagg, kwalunkwe sodisfazzjon, kwalunkwe utili, pjacir, beneficju, jew kommodu, li l-hati jkollu fi hsiebu li jipprokura' (p.820).

L-istess fis-sentenza tal-Qorti Kriminali fl-ismijiet **Il-Pulizija v. Carmelo Felice** (10 ta' Jannar 1942 – Kollez. XXXI.iv.458) intqal:

'Fuq id-dolo specifiku ghar-reat tas-serq, jigifieri l-iskop tal-lukru, skond id-dottrina huwa bizzejjed li dak il-lukru jkun potenzjali jew possibbli; u l-Impallomeni (Commento al Codice Penale Italiano, Vol. IV, p.14, no. 1843) jghid li 'per lucro e profitto del furto si intende non soltanto il lucro personale che puo` ritrarsi dalla cosa rubata vendendola, oppure un effettivo aumento del patrimonio del ladro, ma qualunque godimento o piacere, qualunque sodisfazione procurata a se stesso, onde anche chi rubi per denaro o chi sottragga per mero diletto artistico un'opera d'arte, anche lasciando al proprietario il prezzo od altro oggetto di pregio equivalente o superiore, e` responsabile' (p. 460)."

Fit-teorija accettata dwar il-kwistjoni tal-valur tas-serq, anki ammont zghir hafna huwa bizzejjed. Jirreferi ghall-gurista Carrara li jghid li *"purche` un qualche valore ci sia, per quanto minimo, e` sempre furto"*.

Il-principju generali f'kaz ta' allegat serq huwa li sakemm mic-cirkostanzi jirrizulta manifestament li l-oggett inkwistjoni ma hux *res nullius* u lanqas *res derelicta*, hemm id-delitt ta' serq.

Serq ikkwalifikat bil-valur

Dwar l-aggravju tal-valur il-Qorti taghmel referenza ghal dak li jiddisponi l-ligi u cioe' l-Artikolu 267 tal- Kapitolu 9 tal-ligijiet ta' Malta li jiddisponi s-segwenti:-

“Is-serq huwa kkwalifikat bil-"valur", meta l-haga misruqa tkun tiswa aktar minn mitejn u tnejn u tletin ewro u erbgħa u disghin centezimu (232.94)”.

Illi, tenut kont ta' dak li għadu kemm ingħad hawn fuq magħdud mal-provi mressqa mill-Prosekuzzjoni, jirrizulta li l-aggravju tal-valur fl-imputazzjoni migjuba fil-konfront tal-imputat jekk tinstab htija tirrizulta għaliex l-oggetti misruqa l-valur kien aktar minn “mitejn u tnejn u tletin ewro u erbgħa u disghin centezimu (232.94)”.

Serq ikkwalifikat bil-hin

Skont l-artikolu 270 tal-Kodiċi Kriminali, is-serq huwa kkwalifikat bil-“hin” meta jsir “bil-lejl, jigiġifieri bejn inżul u t-tluġ ix-xemx”.

Din il-Qorti eżaminat bir-reqqa l-provi u sabet li s-serqa minn kamra numru 100 tal-Grand Hotel sehhet wara nżul ix-xemx u qabel tluġ ix-xemx. Hemm prova ċara u inekwivoka li l-oggetti ttiehdu wara nżul ix-xemx.

Serq ikkwalifikat bil-mezz

Dwar l-aggravju tal-mezz il-Qorti taghmel referenza ghal dak li jiddisponi l-ligi u cioe' l-Artikolu 263 tal-Kapitolu 9 tal-ligijiet ta' Malta li jiddisponi s-segwenti:-

Is-serq huwa ikkwalifikat bil-"mezz" –

(a) meta jsir bi ksur ta' gewwa jew ta' barra, b'imfietah foloz, jew bi skalata;

(b) meta l-halliel jizbogh wiccu, jew jilbes maskra jew ghata ohra tal-wicc, jew jaghmel xi tibdil iehor ilbies jew fis-sura, jew meta, sabiex jaghmel is-serq, jiehu t-titolu jew il-libsa ta' ufficjal civili jew militari, jew jippretendi li ghandu ordni mahrug minn awtorità pubblika li jkun falz, ukoll jekk dawn il-mezzi qarrieqa ma jkunux fil-fatt swew biex jghinu s-serq, jew biex ma jikxfux il-halliel.

Illi fl-atti tal-kawza rrizulta li saret il-hsara u skalar biex sar is-serq.

Illi, tenut kont ta' dak li ghadu kemm inghad hawn fuq maghdud mal-provi mressqa mill-Prosekuzzjoni, jirrizulta li l-aggravju tal-mezz fl-imputazzjoni migjuba fil-konfront tal-imputat giet sodifacentament pruvata.

Serq ikkwalifikat bil-lok

Dwar l-aggravju tal-lok il-Qorti tagħmel referenza għall-Arikolu 269 tal-Kap 9 li jiddisponi s-segwent:-

“Huwa ikkwalifikat bil-“lok” is-serq li jsir -

(a) f'lok pubbliku li qiegħed għall-qima t'Alla;
(b) fl-awli li fihom il-qorti toqgħod u waqt is-seduta tal-qorti; (ċ) fi triq pubblika fil-kampanja, 'il barra mill-abitat; (d) f'maħżen jew f'tarznar tal-Gvern, jew f'lok ieħor ta' depożitu jew ta'rahan li qiegħed għall-kumdità tal-pubbliku (e) fuq bastiment jew biċċa oħra ta' fuq il-baħar li jkunu rmigġati; (f) fil-ħabs jew f'lok ieħor ta' kustodja jew ta' piena (g) f'dar ta' abitazzjoni jew f'parti li tagħmel magħha.”

Issa jidher mis-suespost li s-serq sar minn go kamra f'lukanda fejn jgħix id-derubat, haddiem fl-istess lukanda. L-unika sub-inciz li japplika huwa s-sub inciz 'g' u l-Prosekuzzjoni ressqet prova sabiex tindika li l-post minn fejn allegatament gew misruqa l-oggetti kien minn karma f'lukanda fejn jirresjedi d-derubat u għalhekk dan l-aggravju jirrizulta.

Ricediva

L-imputat qiegħed ikun akkuzat ukoll li sar ricediv.

Skont giurisprudenza kostanti, il-prova tar-recidiva - sakemm ma jkunx hemm ammissjoni - hija;

“billi tigi esibita kopja ufficjali tas-sentenza relattiva u wara ssir il-prova tal-identita’. L-obbligu tal-prosekuzzjoni li tesibixxi dawk is-sentenzi jibqa’ dejjem minkejja l-ezenzjoni moghtija mill-akkuzat li tipproduci prova tal-identita’. Jekk ma tigix esebita jew prodotta tali prova permezz tal-kopja ufficjali tas-sentenza li tissemma fl-akkuzat, allura wiehed ma jistax jghid li saret l-ahjar prova dwar jekk verament precedentement l-akkuzat kienx ikkommetta xi reat iehor li tieghu gie misjub hati.

Ghalkemm il-fedina penali tista’ tittiehed in konsiderazzjoni mill-Qorti ta’ Gustizzja Kriminali biex ikunu jistghu jikkalibraw il-piena, l-imputazzjoni tar-recidiva dejjem tinnessita li ssir il-prova tal-kundanna jew kundanni precedenti.”⁹

Ma’ din is-silta mis-sentenza li ghalha saret riferenza l-Qorti qed izzid *“li l-prova tar-recidiva, barra mill-ammissjoni tal-imputat innifsu tista’ ssir ukoll billi tkun prodotta kopja tas-sentenza li jkun hemm indikat fiha n-numru tal-identita’. Dan in-numru jkun jista’ jitqabbel ma’ dak li jkollu l-imputat jew l-akkuzat. Ma jistax ikun hawn zewg persuni li jkollhom l-istess numru tal-identita’”¹⁰.*

Il-prosekuzzjoni fil-konfront ta’ Mohammed Samer esebiet sentenza moghtija mill-Magistrat Paul Coppini fit-2 ta’ Jannar 2018 u ohra moghtija mill-Magistrat Anthony J. Vella fid-19 ta’ Novembru 2015 u ghalhekk tirrizulta.

⁹ **Pulizija versus Carmelo Fenech** – Qorti tal-Appell Kriminali 8 ta’ Frar 2005 Volum LXXXIX Part IV pagina 287 et.

¹⁰ Appell Kriminali **Il-Pulizija Vs Joseph Darmanin** deciz mill-Imhalled Lawrence Quintano fid-9 ta’ Lulju, 2012

KONKLUZZJONIJIET

Il-Qorti tal-Appell Kriminali fi **Il-Pulizija v. Brian Caruana** fit-23 ta' Mejju 2002 qalet li: **"Kollox jiddependi mill-assjem tal-provi u mill-evalwazzjoni tal-fatti li jagħmel il-ġudikant u jekk il-konkluzjoni li jkun wasal għaliha il-ġudikant tkun perfettament raġġunabbli bl-użu tal-logika u l-buon sens u bażata fuq il-fatti, ma jispettax lil din il-Qorti li tissostitwiha b'oħra anki jekk mhux neċessarjament tkun l-unika konkluzjoni possibbli."**

Issa, fil-każ in eżami l-kwistjoni ttrisolvi ruhha f'wahda dwar il-kredibilita` tax-xhieda prinċipali l-ufficjali tal-pulizija li marru fuq il-post wara informazzjoni li waslitilhom u d-derubat.

F'dar-rigward tfakkar, din il-Qorti, li l-artikolu 638(2) tal-Kodiċi Kriminali jipprovdi li **"ix-xhieda ta' xhud biss, jekk emnut minn min għandu jiġġudika fuq il-fatt, hija biżżejjed biex tagħmel prova shiħa u kompluta minn kollox, daqs kemm kieku l-fatt ġie ippruvat minn żewġ xhieda jew aktar"**.

Ghalhekk il-Qorti se ssib lill-imputat hati tal-ewwel (1) imputazzjoni ta' serq mill-kamra numru 100 tal-Grand Hotel f'Għajnsielem, liema serqa hi kwalifikata bil-valur, mezz, lok u l-hin.

KUNSIDERAZZJONIJIET OHRA DWAR IL-PIENA

Illi in linea generali jibda biex jinghad li:

l-piena m'ghandiex isservi bhala xi forma ta' vendikazzjoni tas-socjeta` fil-konfront tal-hati. Il-piena ghandha diversi skopijiet. Wiehed minnhom huwa sabiex jigi ripristinat it-tessut socjali li jkun gie mcarrat bil-ghemil kriminali ta' dak li jkun. Taht dan l-aspett jassumu importanza, fost affarijiet ohra, kemm ir-rizarciment tad-dannu da parti tal-hati kif ukoll ir-riforma tal-istess hati. Skop iehor tal-piena huwa dak li tigi protetta s-socjeta`. Dan l-iskop jitwettaq kemm billi fil-kaz ta' persuni li b'ghemilhom juru li huma ta' minaccja ghas-socjeta` dawn jinzammu inkarcerati u ghalhekk barra mic-cirkolazzjoni, kif ukoll billi, fil-kaz ta' reati gravi, is-sentenza tibghat messagg car li jservi ta' deterrent generali. Il-Qrati ta' gustizzja kriminali dejjem iridu jippruvaw isibu l-bilanc gust bejn dawn u diversi skopijiet ohra tal-piena.¹¹ Enfasi ta' din il-Qorti

Illi c-cirkostanzi ta' kull kaz huma partikolari ghal dak il-kaz u normalment ivarjaw radikalment mic-cirkostanzi ta' kull kaz iehor. Huwa impossibbli ghal-legislatur li jipprevedi dawn ic-cirkostanzi kollha u, a priori, jistabbilixxi (ghal kull reat) piena specifika ghal kull sensiela ta' cirkostanzi differenti li fihom jista' jitwettaq dak l-istess reat. Illi huwa propju ghalhekk illi ghal kull reat il-Ligi ma tistipulax piena fissa imma tistipula minimu u massimu; jispetta lill-Qorti biex fid-diskrezzjoni taghha, u entro dawk il-parametri, teroga dik il-piena

¹¹ Ref Ir-Republika ta' Malta vs Rene sive Nazzareno Micallef: Appell Kriminali deciz 28.11.2006.

permezz ta' liema, skont ic-cirkostanzi ta' kull kaz, tipprova ssib dak il-bilanc gust bejn d-diversi skopijiet li ghandhom jintlahqu.

Illi dwar il-varji modi kif il-Qorti tista' titratta ma' persuna misjuba hatja ta' xi reat u x'evalwazzjoni ghandha ssir biex jigi stabbilit liema minn dawn il-modi jservi l-aktar lill-gustizzja, kellha l-opportunita' tippronunzja ruhha l-Qorti tal-Appell Kriminali. Fis-sentenza moghtija fil-kawza **Il-Pulizija vs Maurice Agius**¹² dik il-Qorti qalet hekk:

Huwa car.... li l-ewwel haga li qorti trid tiddecidi hi jekk il-kaz jimmeritax piena ta' prigunerija, b'mod li jigu eskluzi (jekk kienu talvolta applikabbli u mhux aprioristikament eskluzi mill-ligi stess) mizuri bhal ordinijiet maghmula taht l-Att dwar il-Probation jew multa. Jekk jigi stabbilit, tenut kont tac-cirkostanzi kollha, li l-kaz kien jimmerita prigunerija, il-gudikant irid jghaddi ghat-tieni stadju, u cioe` biex jiddetermina t-tul ta' tali prigunerija. Hawn ukoll il-gudikant ma jridx joqghod ihares lejn is-subartikolu (1) tal-Artikolu 28A u jipprova jara kif ibaxxi l-piena biex igibha ma teccedix is-sentejn. Il-piena ta' prigunerija trid tkun dik il-piena li oggettivament taghmel ghall-kaz, indipendentement minn jekk tkunx tista' tigi sospiza o meno. Huwa biss jekk il-piena hekk oggettivament stabbilita ma tkunx ta' aktar minn sentejn prigunerija li l-gudikant jghaddi ghat-tielet stadju, u cioe` biex jikkonsidra jekk ghandux jissospendi o meno tali piena (ghal periodu ta' mhux anqas minn sena u mhux izjed minn erba' snin). Huwa evidenti li l-ewwel haga li trid issir f'dana t-tielet istadju hi li wiehed jara jekk hemmx xi ostakolu statutorju ghal tali sospensjoni; jekk ma hemmx

¹² Deciza fit-13 ta' Novembru 2009.

tali ostakoli, allura, u allura biss, tqum il-kwistjoni ta' jekk il-piena ta' prigunerija ghandhiex tigi sospiza u, jekk jkun jidhrilha li l-kaz ikun wiehed li fih sentenza ta' prigunerija ghandha tigi sospiza, x'ghandu jkun il-periodu operattiv taghha (cioe` ghal kemm zmien tibqa' hekk sospiza fuq ras il-hati).

Il-mistiedna

Il-Qorti terga' taghmel referenza ghas-sentenza taghha tas-17 ta' Jannar 2017 **Il-Pulizija vs Meriam Abdussalam Mouaddea** u tteni li min ikun f'pajjizna bhala mistieden, hux ghall-vaganza, ghan-negozju, ghax-xoghol, ghall-istudju, biex jibni relazzjoni jew jekk persuna jinghata xi forma ta' protezzjoni ghandu jimxi b' mod strett mal-ligijiet ta' pajjizna.

Huma l-minoranza assoluta tal-"mistiedna" fostna li jigu jaqghu u jqumu mil-ligijiet ta' pajjizna. *Patti chiari, amicizia lunga*. Nilqghuk fostna u nkomplu nibnu r-reputazzjoni madwar id-dinja fejn dan il-poplu ngħatha certifikat "*wrewna qalb tajba li ma bhalha*"¹³, izda trid tirrispetta l-ligijiet ta' pajjizna. Dawn il-ftit qeghdin jagħmlu hsara kbira hafna ghaliex qeghdin jifgħu dell ikrah fuq ohrajn li jghixu hajja ezemplari. Il-Qorti theggeg lill-Ufficjal Ewlieni tal-Immigrazzjoni juzaw il-poter li tagħtihom il-ligi fl-ambitu tat-trattati internazzjonali u ma jiddejqux jieħdu passi inkluz li dawk li jagħmlu reati gravi f'pajjizna u joholqu allarm bla bzonn fost il-popolazzjoni ta' dawn il-gzejjer jkunu ripatrijati minnufih wara li jiskontaw is-sentenzi lejn pajjizhom.

¹³ Atti 28:2

DECIDE:

Il-Qorti ghal dawn il-motivi wara li rat artikoli 49, 50, 261, 263, 267, 269, u 270, tastjeni milli tiehu konjizzjoni tat-tieni (2) imputazzjoni ghax din inghatat bhala alternattiva ghall-ewwel (1) imputazzjoni, issib lill-imputat hati tal-ewwel, tat-tielet u r-raba' imputazzjoni u tikkundannah **tmintax (18)-il xahar prigunerija** u dwar it-tielet (3) imputazzjoni li tittratta l-pussess tal-Kokaina, il-Qorti wara li rat it-Taqsimiet IV u VI u l-Artikolu 22(1)(a) tal-Kap. 101 tal-Ligijiet ta' Malta, l-Artikolu 4(1) tal-Kap. 537 tal-Ligijiet ta' Malta u r-Regolament 9 tal-Legislazzjoni Sussidjarja 101.02 qed tikkundannah ghal **penali ta' mitt ewro (€100)**.

Tordna ai termini tal-Artikolu 10(2) tal-Kap. 291 tal-Ligijiet ta' Malta, illi f'kaz li l-hati ma jhallasx din il-penali fi zmien xahar millum, huwa ghandu jhallas penali addizzjonali ta' hdax-il ewro u hamsa u sittin centezmu (€11.65).

Inoltre' bl-applikazzjoni tal-artikolu 533 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, il-Qorti tordna lill-hati jhallas l-ammont ta' € 118.97 rapprezentanti l-ispejjez peritali.

Il-Qorti tinforma lill-Ufficjal Principali tal-Immigrazzjoni biex jezercita' l-poter li ghandu pemezz tal-Att tal-Immigrazzjoni u jaghmel l-arrangamenti mehtiega biex x'hin Mohammed Samer jiskonta s-sentenza ta' prigunerija effettiva jkun ripatrijat lura lejn il-pajjiz li trabba fih l-Italja.

Dr. Joseph Mifsud
Magistrat

M'Jane Attard
Deputat Registratur